

Szczegółowy plan doradczy, mający na celu indywidualne wsparcie kadr kierowniczych szkół, uwzględniając dany etap wspomagania/doradztwa, w zakresie:

indywidualizowane podejście do ucznia – wprowadzenie metody tutoringu do działań wychowawczych szkoły

Tutoring jest jedną z metod edukacji indywidualizowanej, polegającą na długotrwałej, systematycznej i indywidualnej pracy, której celem jest wspieranie ucznia w rozwoju zgodnie z jego zainteresowaniami, predyspozycjami i możliwościami. Tutoring wywodzi się ze świata akademickiego (wzorami są Oxford i Cambridge), gdzie jest metodą pracy profesora ze studentem (studentami), której celem jest wspomaganie studenta w rozwoju intelektualnym i moralnej. Metoda ta sprawdza się również w innych sytuacjach edukacyjnych. Celem ogólnym tutoringu szkolnego jest wspieranie ucznia (podopiecznego) w rozwoju, w planowaniu własnej drogi edukacyjno-zawodowej i osiągnięciu samodzielności i dojrzałości. Tutoring pomaga łączyć proces dydaktyczny z procesem wychowawczym – cechuje go podejście do ucznia jako osoby, która działa w wielu środowiskach, nie tylko w szkole. Dlatego tutoring wpisuje się w nurt edukacji spersonalizowanej.

Cele szczegółowe to:

- lepsze poznanie samego siebie,
- rozpoznanie własnych talentów, uzdolnień, mocnych stron i praca na nich,
- rozwijanie własnych zainteresowań,
- kształtowanie umiejętności planowania własnego rozwoju (edukacyjnego, zawodowego i życiowego),
- nawiązywanie i pogłębianie relacji społecznych w szkole i poza nią.

Aby zrealizować te cele potrzeba na to czasu, uwagi i regularności – między innymi tymi cechami tutoring wyróżnia się spośród innych metod edukacyjnych.

Główne dwa zadania szkoły to nauczanie i wychowywanie. Tutoring pomaga łączyć proces dydaktyczny z procesem wychowawczym dzięki temu, że oferuje czas i miejsce na to, aby uczeń mógł porozmawiać nie tylko o swoich sukcesach, ale i problemach w szkole, o swoich planach i marzeniach na przyszłość. Tutoring to nie kolejny przedmiot nauczania, to nie

konsultacje czy korepetycje, choć tutoring może wzmocnić proces dydaktyczny. Nie ma tu ocen, zaliczeń ani dodatkowych obowiązków. Cykliczne spotkania wymagają jednak woli po obu stronach, zarówno tutora, jak i podopiecznego.

Uczestnicy tutoringu

Uczeń/podopieczny – osoba, która wyraża zgodę na to, aby wspólnie pracować z tutorem nad własnym rozwojem.

Tutor – osoba, która korzystając z własnych zasobów i doświadczeń życiowych pełni wobec ucznia (podopiecznego), rolę przewodnika i doradcy. W roli tutorów dobrze sprawdzają się nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, doradcy.

Co wyróżnia tutoring?

CZAS – tutoring jest procesem i relacją trwającą od pół roku do kilku (kilkunastu) lat.

UWAGA – proces ten angażuje uwagę tutora, który aby móc wspierać ucznia, musi go dobrze poznać jako osobę (mocne/słabe strony, sytuację i doświadczenia, potrzeby i plany).

REGULARNOŚĆ i SYSTEMATYCZNOŚĆ – spotkania ucznia z tutorem są zaplanowane w regularnych odstępach czasu (co tydzień-dwa), zapewnia to możliwość czuwania nad postępami ucznia, modyfikowanie celów zgodnie z bieżącą sytuacją i potrzebami.

TUTORIALE – indywidualne spotkania (od kilkunastu minut do godziny) odbywające się w szkole lub poza nią.

DOBROWOLNOŚĆ – optymalny tutoring możliwy jest wówczas, gdy obie strony (tutor i podopieczny) wyrażą wolę spotkania i rozmowy.

Odmiany tutoringu

Przyjmuje się kilka odmian tutoringu, zależnie od tego, kto jest podmiotem, jak i w jakich warunkach się odbywa.

Tutoring rówieśniczy ma miejsce w przypadku dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, gdy dzieci starsze lub posiadające bogatszą wiedzę lub umiejętności, opiekują się i uczą dzieci młodsze (mogą to być również równolatki o różnych zainteresowaniach).

Tutoring wychowawczo-rozwojowy dotyczy dzieci w starszych klasach szkoły podstawowej oraz młodzieży w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Tutaj tutorem jest nauczyciel lub wychowawca, który poznając zainteresowania ucznia pomaga mu ukierunkować dalszy rozwój poprzez wspólne wytyczanie celów i czuwanie nad ich realizacją. Rozwój rozumiany jest tutaj wszechstronnie, nie tylko w sensie intelektualnym, ale również społecznym czy kulturowym.

Tutoring naukowy skupia się na rozwoju intelektualnym ucznia w sytuacji, gdy ten ma już sprecyzowane zainteresowania i pragnie je pogłębiać. Tutoring taki adresowany jest do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Proces tutoringu

Tutoring zakłada cztery etapy współpracy:

- poznanie podopiecznego (jego talentów, mocnych i słabych stron, preferowanych stylów uczenia się, wartości, planów życiowych),
- wspólne wyznaczenie celów edukacyjnych, w osiągnięciu których pomocny może być tutor i zaplanowanie działań zmierzających do ich osiągnięcia,

- realizację przyjętego planu współpracy,
- podsumowanie efektów współpracy tutorskiej.

Tutoring w szkole

Tutoring stosowany jest od kilku lat w wielu szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w kilku miastach Polski. Praktykowanie tutoringu powiązane jest z przygotowaniem nauczycieli do pełnienia nowej roli (kursy tutorskie I i II stopnia) oraz możliwością korzystania przez nich z konsultacji i superwizji, aby wspierać ich w prowadzeniu tutoriali. W praktyce poszczególne szkoły bardzo różnie organizują tutoring i tutoriala zależnie od ilości tutorów, ilości objętych tutoringiem klas/uczniów. Niektóre szkoły wprowadzają kilku tutorów w miejsce wychowawcy klasy (jeden z nich formalnie pełni musi pełnić rolę wychowawcy), inne szkoły wolą rozwiązanie polegające na tym, że wychowawca odpowiada nadal za klasę jako całość, podczas gdy tutorzy pracują indywidualnie z ok. 10 osobami (3 tutorów przypada na klasę).

Jakie korzyści płyną z tutoringu?

- uczeń ma stworzone warunki i pomoc do wszechstronnego rozwoju,
- może regularnie spotykać się z nauczycielem – tutorem, który ma czas zarezerwowany tylko dla niego i traktuje go jako indywidualność,
- na spotkaniach uczeń może, między innymi dzięki wykorzystaniu testów czy ćwiczeń, poznać swoje uzdolnienia i predyspozycje, co ułatwia planowanie dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej,

- tutor może pomóc uczniowi w wyznaczaniu celów na przyszłość oraz towarzyszyć w ich realizowaniu – zarówno uczniowi uzdolnionemu, jak i temu, który boryka się z różnego rodzaju trudnościami,
- nauczyciel ma możliwość lepszego poznania i współpracy z uczniem.

Za: <http://tutoring.pl/tutoring/>

Literatura:

- Carol Dweck, Nowa psychologia sukcesu
- **Tutoring w szkole między teorią a praktyką zmiany edukacyjnej.** Praca zbiorowa pod redakcją M. Budzyńskiego, P. Czekierdy, J. Traczyńskiego, Z. Zalewskiego, A. Zembruskiej <https://docplayer.pl/2351221-Tutoring-w-szkole-miedzy-teoria-a-praktyka-zmiany-edukacyjnej.html>
- *Keith Topping, Tutoring*, czyli wzajemne wspieranie się w nauce
- Jolanta SAJDERA, *Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Uczenie się w kontekście społecznym — tutoring rówieśniczy jako sposób wspierania zdolności społeczno-poznawczych dzieci w sytuacjach interakcyjnych*, Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna, Vol. 4 2 (8)/2016
- Małgorzata Sławińska *Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Nauk Społecznych*, Tutoring rówieśniczy w edukacji, czyli jak uczniowie uczą się od siebie wzajemnie i co z tego wynika.
- <https://www.npseo.pl/action/dictionary/make/view/item/24/>
- <http://www.tutoringszkolny.pl/tutoring/o-tutoringu>
- <http://www.edukacja.edux.pl/p-23378-tutoring-jako-szansa-na-spotkanie-ucznia.php>
- <http://www.e-mentor.edu.pl/artukul/index/numer/57/id/1136>

Co to jest tutoring rówieśniczy?

Tutoring rówieśniczy to jedna z metod pracy z uczniem. Polega ona na współpracy pomiędzy uczniami, gdzie jeden z uczniów tak zwany „Tutor” jest bardziej wyposażony w wiedzę i doświadczenie edukacyjne, co pozwala mu na „nauczanie” drugiego ucznia. Nauczanie to polega przede wszystkim na powtórzeniu materiału poznanego podczas zajęć lekcyjnych, przygotowaniu do następnych lekcji czy przećwiczeniu konkretnych umiejętności na przykład: czytania, pisania, liczenia czy też zdobytej wiedzy z historii, przyrody lub języka angielskiego.

Podczas zajęć tutoringu rówieśniczego wykorzystywana jest relacja rówieśnicza pomiędzy uczniami, która jest zdecydowanie bliższa niż nauczyciel – uczeń, gdyż uczniowie są w przybliżonym sobie wieku, a co za tym idzie mają podobne zainteresowania, tok rozumowania i postrzegania otaczającego ich świata. Dzięki relacji rówieśniczej uczniowie mogą w prostszy sposób dotrzeć do siebie nawzajem jak również uczyć się od siebie.